

La pol3tica d'ajustos

Furgar en la ferida universitària

No hi ha marge per a una nova retallada pressupostària en l'ensenyament superior: ja s'ha tocat el nerviFERRAN
Sancho

Malgrat els discursos políticament correctes sobre la gran importància de les universitats en la societat del coneixement i del seu paper central com a motors del creixement econ3mic, els nostres governants segueixen actuant en la direcci3n contrària a la que prediquen. En suma, segueixen furgant en la ferida pressupostària retallant a cegues i amb una més que evident insensibilitat sobre el dolor que causen en el teixit universitari. Especialment significatiu en l'estrat universitari més jove. La nostra societat ha suportat un augment desorbitat de preus que ha afectat el conjunt dels estudiants; s'ha procedit a laminar els programes de beques i ajudes a l'estudi; han desaparegut els programes de mobilitat per als estudiants a nivell nacional i s'han generat dificultats incomprendibles per a la captaci3n i retenci3n del talent jove i més creatiu amb absurdes limitacions numèriques sobre la reposici3n de les jubilacions del personal docent, que perjudiquen la carrera acadèmica d'innombrables professors joves.

I NO PODEM oblidar el càotic espectacle resultant dels endarreriments injustificats en les convocatòries de projectes competitius d'investigaci3n, convocatòries que, a més de patir endarreriments,

han estat subjectes a una dieta forçada d'aprimament pressupostari. Lamentablement, tots els governs, central i aut3nomic, semblen compartir mancomunadament la intenci3n de furgar en la ferida pressupostària de la universitat p3blica causada per les reducci3ns en les transferències a les universitats que el Govern de la Generalitat de Catalunya va iniciar a partir de l'any 2011.

No obstant, i malgrat les adversitats resultants de l'asfíxia pressupostària creixent, les universitats han lluitat a contracorrent per intentar mantenir els estàndards de qualitat. Els bons resultats globals estan a la vista. La posici3n en els rànquings internacionals és adequada si es té en compte el comparativament escàs nivell d'esforç inversor efectuat pel nostre sector p3blic. Les universitats continuen aportant més del 60% de la recerca competitiva i de les publicacions indexades.

En l'esfera docent, els nostres estudiants –en el seu èxode forçat a l'estranger per un mercat de treball local insuficient– són buscats, captats i reconeguts per la seva formaci3n en els països econ3micament més avançats, cas d'Alemanya. Els nostres doctors joves –com hem pogut veure repetidament en els mit-

LEONARD BEARD

El Govern no pot camuflar les prioritats amb discursos sense reflex en els comptes p3blics

jans de comunicaci3n– són contractats per les millors universitats i laboratoris internacionals, un senyal inequívoc que els seus èxits en recerca són plenament competitius. La paradoxa és que un país en crisi i empobrit acaba finançant el capital humà dels països més rics i desenvolupats. Una transferència inversa, sens dubte insólita sota qualsevol prisma de racionalitat i eficiència, que posa de manifest una greu incoherència com a resultat de les accions empreses pels nostres governs.

A Catalunya, la capacitat de resistència del sistema universitari davant les retallades pressupostàries que s'entreveuen està al límit, i unes noves reducci3ns de pressupost són, en aquest moment, inassumibles si volem mantenir el model d'universitats p3bliques en el seu nivell actual de prestacions. No hi ha marge per a cap nou ajust econ3mic que no signifiqui directament l'empitjorament d'un servei que es basa fonamentalment en la qualitat dels seus acadèmics i professionals. Hem passat de l'os i hem tocat, certament, el nervi. Els guanys obtinguts de l'eficiència organitzativa interna estan esgotats, la capacitat adquisitiva de les famílies, en agut retrocés –incloent-hi tres anys consecutius sense paga extra en el sector p3blic–, i la paciència de la comunitat universitària per continuar digerint noves reducci3ns, sota mínims.

ÉS, SENS DUBTE, l'hora de la veritat per al nostre Govern; és el moment en què les prioritats reals no es podran camuflar sota discursos que simplement sonen bé però que no tenen suport allà on realment importa: en els comptes p3blics. Els economistes sostenim que l'elecci3n revela les preferències. I l'elecci3n pressupostària del nostre Govern revelarà si confia i creu veraderament en la universitat p3blica o, simplement, la percep com una xifra comptable en la qual es pot continuar furgant per quadrar el seu pressupost. ≡

Rector de la Universitat Aut3noma de Barcelona.